Prošla, 2009., godina pokazala je u kakvoj je krizi hrvatsko gospodarstvo, s jedne strane, ali i društveni sustav, s druge strane. Narod bi rekao: „Kruta zbilja srušila je bajku!“. Turobna 2009. Godina je polazište 2010. Godini s ograničenjima koje će tekuća godina „proizvesti“:

Najprije pogledajmo kretanja nekih kategorija u prošloj godini:

- BDP se je smanjio, realno, za 5,8% i iznosi nešto više od 45 milijardi €;

- Inflacija se je usporila i kreće se na razini 2,4% što je znatno niže u odnosu na 2008. (6,1%);

- Deficit tekućeg računa platne bilance se je dramatično smanjio i iznosi 5,2% i za 43% je manji u odnosu na prošlu godinu;

- Inozemni se je dug povećao od 39 na 43 milijarde € ili nešto više od 10%; međutim, zbog smanjenja BDP-a inozemni dug je dosegao razinu od 95% što je u odnosu na prethodnu godinu dramatično povećanje (2008. - 83%); promatra li se odnos inozemnog duga u postotku od izvoza roba i usluga njegovo povećanje pokazuje snažan rast ovisnosti hrvatskog gospodarstva (2008. – 197%; 2009. – 267%);

- Devizne su se pričuve povećale za osamsto milijuna, međutim dramatičan pad uvoza rezultirao je povećanjem pokrića uvoza od 4,6 na 7 mjeseci.

U prošloj godini, prema prvim podacima o kretanju i strukturi deficita tekućeg računa platne bilance, vidljivo je da iznos deficita tekućeg računa manji od iznosa obveza inozemstvu dohotku inozemnih vlasnika/vjerovnika. Naime, dok je deficit tekućeg računa iznosi 2,4 milijarde €, odljev

po osnovu dohotka iznosi 2,5 milijardi €. Ovom iznosu valja pridodati i 171 milijun € zadržane dobiti inozemnih vlasnika koja je značajno smanjena u odnosu na 2008. Godinu (573 miilijuna €). Tako će se obveze po osnovu dohotka prema inozemnim vjerovnicima/vlasnicima u narednom razdoblju povećavati, s jedne strane, i transfer ostvarene dobiti značajno smanjiti gospodarski potencijal Hrvatske, s druge strane. Pri tome, napominjem, da bi bilo više nego potrebno identificirati koliki je gubitak profita temeljem politike cijena inozemnih vlasnika.

Turbulencije u EU što ih je izazvalo stanje grčkog gospodarstva i bojazan da bi i neke druge zemlje eurozone mogle imati znatnih poteškoća (Portugal, Italija, Irska, Grčka, Španjolska – PIGS) predstavljat će značajno ograničenje daljnjem zaduživanju Hrvatske u inozemstvu. Osim toga reprogram postojećih dospjelih dugova/anuiteta povećat će cijenu zaduživanja što će biti dodatno ograničenje izlasku iz krize hrvatskom gospodarstvu.

Imajući u vidu navedeno, smatram da bi bilo značajno odrediti krakoročni cilj ekonomskoj politici za ovu godinu tako da deficit tekućeg računa platne bilance ne bude veći od 4,5 – 5,0% BDP-a. Određujući gornju granicu deficita tekućeg računa odredili smo i smjer kretanja hrvatskog gospodarstva. Ovako ambiciozan cilj je snažna poruka inozemnim vjerovnicima da će Hrvatska poduzeti potrebne mjere kako bi dinamizirala privredna aktivnost na način koji će omogućiti, u narednom razdoblju, uredno servisiranje inozemnog duga. Ovako postavljanje cilja bila bi korisna i zbog zadržavanja/poboljšanja kreditnog rejtinga Hrvatske.

Jasno postavljen cilj rezultirao bi sasvim jasnim mjerama ekonomske politike i umjesto politike vartogasaca, što je sada slučaj, upravljali bi procesima što bi smanjilo jalove fikasne i varijabilne troškove. Istovremeno bi se jasno spoznale mogućnosti hrvatskog gospodarstva glede ekonomske i politike.